

Regioonide Komitee arvamused „Roheline raamat: ränne ja liikuvus”

(2009/C 120/07)

REGIOONIDE KOMITEE

- on seisukohal, et Euroopa tasandil ühiste ülesannetega, millega liikmesriikide haridussüsteemid silmitsi seisavad, tegelemine kujutab endast märkimisväärset lisaväärtust Euroopale, mis võib anda olulisi ajendeid liikmesriikide hariduspoliitika kujundamisele. Haridus on integratsiooni ning ühiskondlikus ja tööelus eduka osalemise võti;
- viitab sellega seoses just eelkõige Regioonide Komitee erilisele rollile, kuna mõnes liikmesriigis vastutavad piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused osaliselt koolihariduse valdkonna eest;
- rõhutab eelkooli- ja koolihariduse keskset rolli sisserändaja taustaga laste ja noorte integreerimisel ning tõstab antud kontekstis eriti esile asukohariigi haridus- ja suhtluskeelte või neist suhtluskeeltest ühe valdamise tähtsust;
- näeb kasvavat sisserännet mitte ainult Euroopa Liidu kultuurilise, vaid ka keelelise mitmekesisuse suurendajana. Olemasoleva keeleoskuse asjakohase väärtustamise kaudu võib sellest kujuneda täiendav asukohaeelis ülemaailmsel turul; hoiatab seepärast selle eest, et suurenevat sisserännet ei vaadeldaks ainuüksi kui ELi liikmesriikide koormat, vaid pooldab seda, et Euroopas aset leidvate demograafiliste muutuste valguses võetaks sisserännet kui võimalust;
- paneb Euroopa Komisjonile südamele, et kõnealuse temaatikaga põhjalikumal tegelemisel Euroopa tasandil tuleks käsitleda muu hulgas järgmisi, rohelisest raamatust välja jäänud valdkondi:
 - sisserändaja taustaga laste ja noorte hariduses osalemise suurendamine;
 - sisserändaja taustaga vanemate motiveerimine, et nad kasutaksid olemasolevaid haridusalaseid võimalusi;
 - sisserändaja taustaga laste ja noorte kutseharidus (sealhulgas kutsenõustamine ja elukutsega seotud keeleoskuse arendamine);

Raportöör: Ursula Männle (DE/EPP), Baieri liidumaa maapäeva liige

Viitedokument:

„Roheline raamat „Ränne ja liikuvus: Euroopa Liidu haridussüsteemi ülesanded ja võimalused”

KOM(2008) 423 lõplik

POLIITILISED SOOVITUSED

REGIOONIDE KOMITEE

1. rõhutab ELi haridusalase koostöö tähtsust Euroopa ühiskondlikule ja majanduslikule arengule Lissaboni strateegia raames ja peab sellega seoses väga oluliseks hariduse aspekti edasist tugevdamist teadmiste kolmnurgas;

2. kinnitab, et ELi haridusalane koostöö peab toimuma EÜ asutamislepingu artiklite 149 ja 150 raames ning seejuures peab arvestama subsidiaarsuse põhimõttega;

3. tervitab seepärast tõika, et Euroopa Komisjon nimetab rohelises raamatus hariduspoliitikat kui liikmesriikide pädevuses olevat valdkonda;

4. tõstab lähtuvalt rohelise raamatu pealkirja sõnastusest antud kontekstis esile, et võimalused ja ülesanded on eelkõige ELi liikmesriikide haridussüsteemide tasandil ning et lepingu sätete kohaselt ei saa rääkida ELi haridussüsteemidest, kuna haridussüsteemide poliitiline kujundamine toimub riiklikul või siis kohalikul ja piirkondlikul tasandil;

5. on vaatamata eelnenud selgitusele esmase käsitlustasandi osas seisukohal, et Euroopa tasandil ühiste ülesannetega, millega liikmesriikide haridussüsteemid silmitsi seisavad, tegelemine kujutab endast märkimisväärset lisaväärtust Euroopale, mis võib anda olulisi ajendeid liikmesriikide hariduspoliitika kujundamisele;

6. arvab, et tihedam teabe- ja kogemustevahetus liikmesriikide vahel toob märkimisväärset kasu ning peab antud kontekstis oluliseks eelkõige liikmesriikide parimate tavade levitamist Euroopa Komisjoni poolt;

7. viitab sellega seoses just eelkõige Regioonide Komitee erile rollile, kuna mõnes liikmesriigis vastutavad piirkondlikud ja

kohalikud omavalitsused osaliselt koolihariduse valdkonna eest või omavad selles koguni ainupädevust;

8. hindab kõrgelt tööprogrammi „Haridus ja koolitus 2010” raames tehtud liikmesriikide koostöö tulemusi. Komitee tervitab eriti vastastikuse õppe meetmete võtmist, mis võimaldavad üksteiselt õppimist vabatahtlikkuse alusel intensiivse protsessi käigus, ning tänab antud kontekstis ligipääsu ja sotsiaalse kaasatuse teemalist vastastikuse õppe rühma nende tegevuse eest;

9. toetab seega Euroopa Komisjoni algatust anda Euroopa kultuuridevahelise dialoogi aasta (2008) raames rände ja liikuvuse teemalise rohelise raamatuga panus sisse- ja väljarändajate taustaga laste ja noorte integratsiooni ning seega ka sotsiaalse ühtekuuluvuse säilitamisse;

10. tervitab Euroopa kultuuridevahelise dialoogi aasta raames tehtud avalikkuse teavitamise töö pikaajalist väärtust ning tõstab siinkohal eriti esile koolides suure nõudluse osaliseks saanud 2008. aasta Euroopa päeva plakatit;

11. toetab Euroopa Komisjoni kava kaasata avalikkus sisse- ja väljarändajate taustaga laste ja noorte hariduslikku olukorda puudutavasse arutellusse ning ootab suure huviga antud arutelu tulemusi;

12. on seisukohal, et arutelu osalemiseks ette nähtud viiekuuline periood annab piisavalt aega vastavasisulise põhjaliku seisukoha kujundamiseks, ja teeb komitee liikmetele ettepaneku toetada huvitatud isikute osalemist üleeuroopalisel arutelul kohalikul ja piirkondlikul tasandil;

13. võtab siiski teadmiseks, et komisjon kavatseb juba 2008. aasta detsembris, s.t enne aruteludeks ettenähtud perioodi lõppemist, esitada ettepanekud avatud kooskõlastusmeetodi uue raamistiku jaoks, mis võivad puudutada ka kogemustevahetust sisse- ja väljarändajate taustaga laste ja noorte integreerimiseks ning ootab, et komisjon arvestab piisaval määral Regioonide Komitee arvamusega;

14. pooldab Euroopa Komisjoni poolt valitud määratlust mõistele „sisserändaja taust”, mis hõlmab sarnaselt OECD poolt läbi viidava rahvusvahelise õpilaste hindamisprogrammiga (PISA) ka neid isikuid, kellel on asukohariigi kodakondsus, seda kas siis sünnijärgselt või naturalisatsiooni teel, või nende inimeste lapsi;

15. tervitab asjaolu, et Euroopa Komisjon on piirdunud sisse-rändaja taustaga laste ja noorte käsitlemisega, kes on samaaegselt ühiskondlikult ja majanduslikult ebasoodsamas olukorras, kuna Regioonide Komitee arvates on antud isikute puhul tegutsemisvajadus kõige suurem;

16. näeb teistest ELi liikmesriikidest ja kolmandatest riikidest ELi liikmesriikidesse toimuva suure kodanike juurdevoolu taustal vajadust kohandada haridussüsteeme riiklikul tasandil. Seda protsessi saaks toetada arutelumenetluse tulemuste levitamisega ning sellele järgneva teema käsitlemisega Euroopa tasandil;

17. nõustub Euroopa Komisjoni seisukohaga, et haridus on integratsiooni ning ühiskondlikus ja tööelus eduka osalemise võti;

18. rõhutab eelkooli- ja koolihariduse keskset rolli sisse-rändaja taustaga laste ja noorte integreerimisel ning tõstab antud kontekstis eriti esile asukohariigi haridus- ja suhtluskeelte või neist suhtluskeeltest ühe valdamise tähtsust;

19. näeb kasvavat sisse-rännet mitte ainult Euroopa Liidu kultuurilise, vaid ka keelelise mitmekesisuse suurendajana. Olemasoleva keeleoskuse asjakohase väärtustamise kaudu võib sellest kujuneda täiendav asukohaeelis ülemaailmsel turul;

20. toetab siinkohal üldiselt seda, et sisse-rändajate kultuurilisele, keelelisele ja intellektuaalsele potentsiaalile pööratakse suuremat tähelepanu ning et edendatakse seaduslike rändajate kujunemist kultuuridevahelise vastastikuse vahetuse kandjateks;

21. hoiatab seepärast selle eest, et suurenevat sisse-rännet ei vaadeldaks ainuüksi kui ELi liikmesriikide koormat, vaid pooldab seda, et Euroopas aset leidvate demograafiliste muutuste valguses võetaks sisse-rännet kui võimalust;

22. toonitab Euroopa Parlamendi ja nõukogu elukestva õppe põhipädevusi käsitlevate soovitude tähtsust ka sisse-rändaja taustaga laste ja noorte integreerimise kontekstis;

Sisserändaja taustaga laste ja noorte hariduslik olukord

23. võtab murega teadmiseks Euroopa Komisjoni esitatud sisse-rändaja taustaga laste ja noorte haridusliku olukorra kirjelduse ning peab sisse-rändaja taustaga laste ja noorte integratsiooni üheks suurtest poliitilistest väljakutsetest ja rõhutab selles osas eksisteerivat kiire tegutsemise vajadust;

24. pooldab Euroopa Komisjoni seisukohta, et sisse-rändaja taustaga laste ja noorte kooli integreerimise ebaõnnestumine võib olla nurjumiste ahela esimene lüli, mille tulemus võib pärast kooli pooleli jätmist ja madalat kvalifikatsioonist tingitud töötust olla sotsiaalse integratsiooni nurjumine;

25. näeb sisse-rändaja taustaga laste ja noorte õpitulemuste erinevuste põhjustena eri tegurite koostmõju (muu hulgas õppekeele mittevaldamine või puudulik valdamine, mille tõttu ei olda võimalised tundi jälgima, ning sellest tulenev motivatsiooni kadumine; haridussüsteemide veel liiga vähene paindlikkus, mis ei võimalda sisse-rändaja taustaga laste ja noorte vajadustest lähtuva hariduse pakkumist; hariduskauge olukord kodudes ning vanemate vähene huvi ja puudulik kooliväline toetus);

26. jagab täielikult Euroopa Komisjoni teatise „Parandada 21. sajandiks vajalikke pädevusi: koole käsitlev Euroopa koostöö-kava” raames antud hinnangut, et kool ükski ei ole võimeline kompenseerima õpilaste sotsiaalselt ebasoodsast olukorrast tulenevat mahajäämust;

27. rõhutab komitee veendumust, et sisse-rändaja taustaga isikute õnnestunud integratsioon nõuab suurt valmidust, aega, pingutusi ja avatust kõikidelt osapooltelt;

28. märgib sellega seoses kahetsusega, et rohelises raamatus ei viidata vanemate individuaalsele ja teatavas ulatuses ka laste ja noorte eakohasele vastutusele. Vaatamata nende spetsiifilisele olukorrale ei sea komitee kahtluse alla nende valmisolekut integreerumiseks ja vajalikul määral initsiatiivi haaramiseks, et näiteks hariduses osalemise või siis kvalifikatsiooni tõstmise meetmete kaudu teha katse leevendada või siis ületada ühiskondlikult ja majanduslikult ebasoodne olukord, milles nad viibivad;

29. vaatleb koolikohustust kui sisse-rändaja taustaga laste ja noorte eduka integratsiooni vankumatut garantiid ning pooldab rõhutatult kooli ja vanematekodu vahelist tihedat koostööd koolikohustuse järgimise osas. See kehtib muu hulgas ka lastele ja noortele spordi- ja ujumistundides ning klassiekskursioonidel osalemise võimaldamise suhtes;

30. nõustub Euroopa Komisjoniga, et probleemidele võib leida põhimõttelised lahendused tugevdatud partnerluse raames mitmete haridus- ja noorsootöö valdkonnas tegevate sidusrühmadega (lasteaiad, koolid, noorsootöö). Regioonide Komitee arvates on seejuures eriti oluline roll perekonnal, kuna perekond on oluline impulsside andja üldiste väärtuste kujunemisel, mis puudutavad elukorraldust ja seega ka individuaalset edukust hariduse omandamisel;

31. omistab suure tähtsuse asukohamaa keelte või nendest keeltest ühe korrektsele ja vabale valdamisele, mis on möödapääsmatult vajalik selleks, et olla võimeline kasutama haridussüsteemi poolt pakutavaid võimalusi. Selleks peaksid sisse-
rändaja taustaga lapsed võimalikult varakult osa saama eelkooliharidusest, kuna nii on võimalik tegeleda keeleprobleemidega või siis need likvideerida algkooli alguseks. Sel viisil on võimalik panna alus võrdsele osalemisele koolitundides;

32. kutsub seepärast riiklikku tasandit ning ka kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi üles pöörama sisse-
rändaja taustaga laste ja noorte integreerimisele suuremat tähelepanu;

33. julgustab antud kontekstis eelkõige kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi võtma oma vastutusalas võimalikke vastavasisulisi meetmeid;

**Konkreetsed meetmete ettepanekud, mida poliitiline tasand võiks võtta sisse-
rändaja taustaga laste ja noorte haridusliku olukorra positiivseks mõjutamiseks**

34. tervitab tõika, et Euroopa Komisjon ei piirdunud rohelise raamatu koostamisel üksnes sisse-
rändaja taustaga laste ja noorte olukorra tutvustamisega, vaid esitas lisaks ülevaate erinevatest poliitilistest lähenemisviisidest olemasolevate probleemide lahendamiseks;

35. tervitab asjaolu, et täiendusena rohelisele raamatule esitatud komisjoni töödokumendi (SEK(2008) 2173) raames koostati suhteliselt ulatuslik loetelu edasistest hariduspoliitilistest lähenemisviisidest sisse-
rändaja taustaga laste ja noorte integreerimiseks. Osaliselt on viidatud internetis leiduvatele dokumentidele, mis pakuvad põhjaliku ülevaate üksikute liikmesriikide ja ka väljaspool Euroopat asuvate riikide pingutustest kõnealuses valdkonnas;

36. rõhutab kohalike ja piirkondlike omavalitsuste tähtsust (praktiliselt) teostatavate lahenduste otsimisel sisse-
rändaja taustaga laste ja noorte paremaks integreerimiseks;

37. peab sisse-
rändaja taustaga laste ja noorte koolialase edukuse jaoks eriti oluliseks haridusalast tööd eelkooliasutustes ja õppetööd esimeste kooliaastate jooksul, kuna selle perioodi vältel kujundatakse kogu edasine haridustee;

38. innustab sellega seoses koolide ja avalike raamatukogude vahelist tihedat koostööd, et tutvustada lastele ja noortele enam raamatute maailma ning toetada seeläbi laste ja noorte keelelist arengut, ent ka ühiskonda kaasatuse tunnet;

39. pooldab antud kontekstis seda, et lasteaiad ja koolid pööraksid iga üksiku lapse puhul tähelepanu tema varajasele toetamisele ning tema enesehinnangu ja enesemääramise kujunemisele kultuuridevahelistes väärtustes orienteerumise kaudu varases lapsepõlves. Seejuures omandavad kõigi võimalike kogemuste läbitöötamise seisukohast eriti suure tähtsuse usaldust kujundavad kogemused, väljendusvormid ja tõlgendusvõimalused. Selleks tuleks lastes arendada võimalikult varakult põhimõttelist tajumise ja väärtuste süsteemi, mis annaks neile vajalikud oskused tee leidmiseks komplekses maailmas ning kriiside, murdumiste ja üleminekutega toimetulekuks;

40. soovib lisada lasteaedade ja algkoolide õppekavadesse „empaatia“ õppe-eesmärgi, et lapsed omandaksid oskused, kuidas asetada end probleemituks teiste inimeste mõtte- ja tundemaailma ning kuidas olla avatud teiste veendumuste suhtes;

41. julgustab suunama erilist tähelepanu soolisele aspektile;

42. on seisukohal, et sisse-
rändaja taustaga õpilaste õpitulemuste erinevuse problemaatika lahendamiseks on kõige sobivam meetmepaketi rakendamine, mis lähtuks sellest, et keeleline haridus on oluline kõikides õpivaldkondades ja kõikide haridus-
setappide jooksul;

43. soovib lisaks kinnistada koolitöö raames nähtuse „sisse-
rändaja taust“ kui aineülese õppekontseptsiooni positiivne kujutamine. Lapsed ja noored peaksid vaatlema oma või klassikaaslaste sisse-
rändaja taustaga perekonda kui midagi positiivset ja rikastavat;

44. rõhutab vajadust nõustada kooli pooleli jätnud noori ja nende vanemaid, tutvustades neile avatud koolihariduse ja ametialaseid võimalusi tagantjärele kutsekvalifikatsiooni omandamiseks;

45. juhib tähelepanu sellele, et riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi pädevad ametkonnad võiksid seoses väheneva sündivusega Euroopa Liidu liikmesriikides haridusvaldkonnas vabanevad rahalised vahendid jätta ka edaspidi haridusvaldkonnale ning kasutada neid hariduse kvaliteedi edasiseks tõstmiseks ning haridusasutuste varustamiseks;

46. soovib sisserändaja taustaga laste, noorte ja täiskasvanute integratsiooni kontekstis korraldada arvamust kujundavaid meediakampaaniaid, tutvustades näiteks sisserändaja taustaga avaliku elu tegelaste edukat integratsiooni;

47. rõhutab, et sisserändajatel on õigus hoolitseda oma emakeele eest ja soovib edendada mitmekeelsust;

48. kutsub piirkondlikke ja kohalikke omavalitsusi kui töötajaid üles koolitama töötajaid kultuuridevahelise pädevuse alal ja vajadusel suurendama sisserändaja taustaga töötajate osakaalu. Seejuures tuleb arvesse võtta nende sobivust, võimekust ja saavutusi koos keeleliste ja kultuuridevaheliste pädevuste piisava austamisega;

Teema käsitlemine Euroopa tasandil

49. jagab Euroopa Komisjoni seisukohta, et on võimalik luua Euroopa lisaväärtust, kasutades ära liikmesriikide huvi Euroopa koostöö tegemisel sisserändaja taustaga laste ja noorte integreerimiseks, kui tutvustada liikmesriikide, piirkondade ja linnade parimaid tavasid;

50. rõhutab antud kontekstis, et sellega seotud probleeme ei saa lahendada (nagu roheline raamat kujutab) Euroopa tasandil, vaid nende üle võib üksnes arutleda, kusjuures otsus võimalike poliitiliste meetmete rakendamise kohta on riikliku, piirkondliku ja kohaliku tasandi ainupädevuses;

51. kutsub Euroopa kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi üles põhjalikult kontrollima, mil määral on võimalik kasutada ühenduse programmide (nagu elukestva õppe programm (2007–2013) või struktuurifondid) toetusuuniseid sisserändaja taustaga laste ja noorte integreerimiseks või siis kultuuridevahelise dialoogi edendamiseks, ning seda, kuidas on võimalik juba praegu kavandamisstaadiumis olevad projektid viia ühenduse toetusuunistega vastavusse nii, et neil oleks reaalne võimalus toetuse saamiseks;

52. viitab siinkohal kasule, mida võib anda Euroopa fond kolmandate riikide kodanike integreerimiseks ning palub oma liikmetel teha piirkondlikul ja kohalikul tasandil reklaami kõnealuse fondi kasutamiseks sisserändaja taustaga laste ja noorte integratsioonimeetmete rahastamiseks;

53. ootab, et sisserändaja taustaga laste ja noorte integreerimisele pöörataks piisavalt tähelepanu Euroopa Komisjoni 2008. aasta detsembriks valmiva, praeguse tööprogrammi „Haridus ja koolitus 2010” jätkustruktuuri kavandis, mis kujutab endast Euroopa koostöö strateegilist raamistikku hariduse ja koolituse valdkonnas;

54. paneb Euroopa Komisjonile südamele, et kõnealuse temaatikaga põhjalikumal tegelemisel Euroopa tasandil tuleks käsitleda muu hulgas järgmisi, rohelisest raamatust välja jäänud valdkondi:

— sisserändaja taustaga laste ja noorte hariduses osalemise suurendamine;

— sisserändaja taustaga vanemate motiveerimine, et nad kasutaksid olemasolevaid haridusalaseid võimalusi;

— sisserändaja taustaga laste ja noorte kutseharidus (sealhulgas kutsenõustamine ja elukutsega seotud keeleoskuse arendamine);

55. võtab teadmiseks, et Euroopa Komisjon pooldab näitajate ja Euroopa standardite väljatöötamist, mille alusel saaks hinnata sisserändaja taustaga laste ja noorte õpitulemusi ja kooliskäimist;

56. meenutab, et nõukogu 5. mai 2003. aasta järeldustes tõsteti üld- ja kutsehariduse Euroopa standardite vahendi väljatöötamise raames esile, et Euroopa standardid ei sisalda riiklike eesmärkide kehtestamist ega kirjuta valitsustele ette otsuste vastuvõtmist. Samas annavad riiklikud meetmed riiklike prioriteetide alusel panuse standardite saavutamisse;

57. viitab 2007. aasta mais Saksamaa eesistumise ajal toimunud näitajate ja standardite sidusa raamistiku vastuvõtmisele, mille alusel hinnatakse Lissaboni eesmärkide elluviimisel saavutatut hariduse ja koolituse valdkonnas. Komitee osutab ka tõsiasi peale, et liikmesriigid ei ole järginud Euroopa Komisjoni ettepanekut võtta vastu uued koolivaldkonna näitajad; selle põhjuseks on põhimõttelised kaalutlused ja ka uute näitajatega kaasnev haldus- ja rahalise koormuse suurenemine;

58. rõhutab põhimõtteliselt, et ELi haridusalase koostöö raames jääb Euroopa standardite kehtestamine erandiks ja nende kasutusala peaks piirduma praeguse viie standardiga, kuna muutub järjest selgemaks, et neljal juhul viiest ei ole Euroopa tasandil vabatahtlikkuse alusel aastaks 2010 seatud eesmärkide saavutamine võimalik;

59. viitab rõhutatult sellele, et uute näitajate loomine võib riiklikule, piirkondlikule ja kohalikule tasandile tuua kaasa märkimisväärse täiendava halduskoormuse kasvu. Lähtuvalt komisjoni pingutustest bürokraatia vähendamiseks võiks seda kaaluda üksnes pärast positiivse hinnangu saanud põhjalikku tasuvusanalüüsi;

60. pooldab kõnealuses kontekstis pingutuste koondamist juba olemasolevatele näitajatele ja Euroopa standarditele;

61. ei näe seega Euroopa lisaväärtust uute näitajate ja kriteeriumide väljatöötamises, vaid arvab, et selle saavutamiseks tuleks luua kogum, mis sisaldaks sisserändaja taustaga laste ja noorte õpitulemuste ja kooliskäimise alaseid parimaid tavasid;

62. on veendunud, et selline kogum võib olla tulevase ELi haridusalase koostöö kujundamisel süvendatud teabe- ja kogemustevahetuse keskne element ning annab otsustava tõuke integratsioonipoliitika omavastutuslikule kujundamisele riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil;

63. kutsub seepärast komisjoni üles – pärast arutelude tulemuste hindamist ja arutelusid Euroopa tasandi asjaomastes organites – töötama piirkondlikke ja kohalikke omavalitsusi kaasates ning vajadusel ligipääsu ja sotsiaalse kaasatuse teemaliste vastastikuse õppe rühma osalusel välja sellise kogumi konkreetsete, praktikakõlbulike lahendustega sisserändaja taustaga laste ja noorte õpitulemuste ja kooliskäimise valdkonnas esinevate probleemide lahendamiseks;

64. peab endiselt vajalikuks, et komisjon annaks nimetatud kogumi riiklike, piirkondlike ja kohalike pädevate asutuste käsutusse; selline kogum peaks hõlmama parimaid tavasid järgmistele valdkondadele tarvis:

— lapsed: võimalikult varajane kaasamine eelkooli haridusastutusse. Sellega samaaegselt tuleks läbi viia terviklik ja lapse individuaalsetele vajadustele suunatud keeleline arendamine ja keeleline diagnoos ning vajadusel peaks laps osalema logopeedilises toetusprogrammis;

— lapsed ja noored: keelelist arengut toetavaid meetmeid tuleb rakendada koolikohustuse perioodi jooksul kõigil kooliastmetel. Vajadusel tuleb võimaldada õppekeelt märkimisväärselt puudulikult valdavatele lastele ja noortele ajutistes keele tundides osalemist, seni kuni keeleline mahajäämus on ületatud. Tuleb luua tugiisikute võrgustikud laste ja noorte toetamiseks koolis ja kutsekoolis;

— vanemad: haridussüsteemi võimalusi tuleb süstemaatiliselt ja eesmärgipäraselt selgitada asjaomaste haridusasutuste poolt

koostatud mitmekeelsete teabebrošüüride abil. Sisserändaja taustaga vanemate keeleõppevõimalusi tuleb avardada. Seoses emade erilise olukorraga tuleks eelkõige luua keele õppimiseks võimalusi emadele, kes ei valda piisavalt oma laste õppekeelt. Tuleks uurida, kas on võimalik kasutada ja koolitada vabatahtlikke mitmekeelseid juhendajaid vanematele, et likvideerida nende keelelisi, kultuurilisi ja sotsiaalseid vajakajäämisi;

— õpetajad: sisserändega seotud aspekte tuleb õpetajakoolituses põhjalikumalt käsitleda (nii aluskoolituses kui ka jätku- ja täiendõppes). Sisserändaja taustaga isikuid tuleb julgustada valima õpetaja elukutset et nad saaksid olla sisserändaja taustaga lastele ja noortele näide hariduse pakutavatest võimalustest;

— koolid: sisserändaja taustaga õpilaste suure osakaaluga koolides tuleks pakkuda sihipäraselt toetust, võimaldades moodustada väiksema õpilaste arvuga klasse. Noorsooabi sotsiaalpedagoogika spetsialistid peaksid toetama õpetajaid, tuleks korraldada koolijärgne kodutööde tegemise juhendamine, luua mentorite süsteemid, kus abistajad oleksid nii sisserändaja taustaga kui ka teised vanemad õpilased ja üliõpilased. Vajadusel tuleks kujundada konkreetsele koolile suunatud kultuuridevahelise suhtlemise profiilid ning tutvustada neid koolielus. Sisserändajate keeltele võiks seejuures olla eriline roll tööühmade keeltena;

— noorsoo- ja sotsiaaltöötajad: tuleks luua tugevamad sidemed koolidega, et toetada sisserändetaustaga perekondadest pärit ja samaaegselt ebasoodsas ühiskondlikus ja majanduslikus olukorras olevaid lapsi ja noori;

65. viitab e-õppe kasvavale tähtsusele, mida iseloomustab sõltumatus ajast ja ruumist, mis pakub uusi võimalusi keeleõppeks ja võimaldab ka kaugelasuvate piirkondade inimeste ja kultuuride tundmaõppimist ning kutsus komisjoni selle taustal üles tegema kindlaks e-õppe meetodite kasutusala sisserändaja taustaga laste ja noorte integreerimiseks;

66. omistab suure tähtsuse koostööle rahvusvaheliste organisatsioonidega (OECD, UNESCO) ning nõuab sellega seoses sünergiate tugevdamist eelkõige Euroopa Nõukoguga;

Direktiivi 77/486/EMÜ (võõrtöötajate lastele hariduse andmise kohta) roll

67. võtab teadmiseks, et direktiivi 77/486/EMÜ (võõrtöötajate lastele hariduse andmise kohta) kohaldamisala piirdub ELi kodanikega ja Euroopa Komisjoni andmete kohaselt on direktiivi senini rakendatud üpris lünklikult;

68. viitab tõsiasi, et direktiiv ei käsitle kolmandatest riikidest pärit perekonnaliikmeid ning et liikmesriikidel endil on võimalus reguleerida üksikuid aspekte, mis tunduvad neile eriti olulised seoses sisserändaja taustaga laste ja noorte integreerimisega. Seda saavad nad teha üksikute liikmesriikide vahel või kolmandate riikidega sõlmitud kahepoolsete lepingutega. Eeltoodu valguses on komitee seisukohal, et ei direktiivi sisu ega direktiiv vahendina ei paku veenvaid vastuseid arengutele, mis on osa Euroopa praegusest rändega seotud olukorrast;

69. täheldab, et Euroopa Komisjon väljendab rohelises raamatus märkimisväärset kõhklust direktiivi säilitamise kohasuse üle;

70. soovib antud kontekstis Euroopa Komisjonil, Euroopa Parlamendil ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteel tühistada direktiiv 77/486/EMÜ võõrtöötajate lastele hariduse andmise kohta.

Brüssel, 13. veebruar 2009

Regioonide Komitee
president

Luc VAN DEN BRANDE
